

Crna Gora:

VLADA CRNE GORE

Broj: 07-1242

Podgorica, 13. april 2017. godine

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	13. IV. 2017.
KLASIFIKACIONI BROJ:	32-2/17
VEZA:	
EPA:	134 XXVI
SKRACENICA:	PRILOGI:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 13. aprila 2017. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SJEVERNOATLANTSKEGA UGOVORA I PROTOKOLA UZ SJEVERNOATLANTSKI UGOVOR O PRISTUPANJU GRČKE I TURSKE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14 i 42/15), ovaj zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **DUŠKO MARKOVIĆ**, predsjednik Vlade i prof. dr Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**Zakon
o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski
ugovor o pristupanju Grčke i Turske**

Član 1

Potvrđuje se Sjevernoatlantski ugovor, sačinjen u Vašingtonu, 4. aprila 1949. godine i Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske, sačinjen u Londonu 17. oktobra 1951. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma i Protokola iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

NORTH ATLANTIC TREATY

The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments.

They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilisation of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law.

They seek to promote stability and well-being in the North Atlantic area.

They are resolved to unite their efforts for collective defence and for the preservation of peace and security.

They therefore agree to this North Atlantic Treaty:

SJEVERNOATLANTSKI UGOVOR

Strane ovog Ugovora potvrđuju svoju vjeru u ciljeve i načela Povelje Ujedinjenih nacija i svoju želju da žive u miru sa svim narodima i svim vladama.

One su odlučne da čuvaju slobodu, zajedničko nasljeđe i civilizaciju svojih naroda, utemuljene na načelima demokratije, slobode pojedinca i vladavine prava.

One teže da unaprijede stabilnost i dobrobit na sjevernoatlantskom području.

One su odlučne da ujedine svoje napore za kolektivnu odbranu i očuvanje mira i bezbjednosti.

One su stoga saglasne s ovim Sjevernoatlantskim ugovorom:

Article 1

The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international disputes in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Article 2

The Parties will contribute toward the further development of peaceful and friendly international relations by strengthening their free institutions, by bringing about a better understanding of the principles upon which these institutions are founded, and by promoting conditions of stability and well-being. They will seek to eliminate conflict in their international economic policies and will encourage economic collaboration between any or all of them.

Article 3

In order more effectively to achieve the objectives of this Treaty, the Parties, separately and jointly, by means of continuous and effective self-help and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist armed attack.

Article 4

The Parties will consult together whenever, in the opinion of any of them, the territorial integrity, political independence or security of any of the Parties is threatened.

Član 1

Strane se obavezuju, kako je navedeno u Povelji Ujedinjenih nacija, da riješe svaki međunarodni spor, u koji bi one mogle da budu uključene, mirnim sredstvima, na način koji ne ugrožava međunarodni mir, bezbjednost i pravdu, i da se u svojim međunarodnim odnosima uzdržavaju od prijetnje silom ili upotrebe sile na bilo koji način nespojiv sa ciljevima Ujedinjenih nacija.

Član 2

Strane će doprinositi daljem razvoju mirnih i prijateljskih međunarodnih odnosa jačajući svoje slobodne institucije, doprinoseći boljem razumijevanju načela na kojima su utemeljene te institucije, i promovišući uslove stabilnosti i dobrobiti. One će težiti otklanjanju sukoba u svojim međunarodnim ekonomskim politikama i podsticati ekonomsku saradnju između bilo koje od njih ili svih njih.

Član 3

Kako bi djelotvornije ostvarile ciljeve ovog Ugovora, Strane će, zasebno i zajednički, putem stalne i djelotvorne samopomoći i međusobne pomoći, održavati i razvijati svoje pojedinačne i kolektivne sposobnosti da se odupru oružanom napadu.

Član 4

Strane će se međusobno savjetovati uvijek kada, prema mišljenju bilo koje od njih, bude ugrožen teritorijalni integritet, politička nezavisnost ili bezbjednost bilo koje od Strana.

Article 5

The Parties agree that an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all; and consequently they agree that, if such an armed attack occurs, each of them, in exercise of the right of individual or collective self-defence recognised by Article 51 of the Charter of the United Nations, will assist the Party or Parties so attacked by taking forthwith, individually and in concert with the other Parties, such action as it deems necessary, including the use of armed force, to restore and maintain the security of the North Atlantic area.

Any such armed attack and all measures taken as a result thereof shall immediately be reported to the Security Council. Such measures shall be terminated when the Security Council has taken the measures necessary to restore and maintain international peace and security.

Article 6

For the purpose of Article 5 an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France, on the occupation forces of any Party in Europe, on the islands under the jurisdiction of any Party in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer or on the vessels or aircraft in this area of any of the Parties.

Article 7

This Treaty does not affect, and shall not be interpreted as affecting in any way the rights and obligations under the Charter of the Parties which are members of the United Nations, or the

Član 5

Strane su saglasne da će se oružani napad na jednu ili više njih u Evropi ili u Sjevernoj Americi smatrati napadom na sve njih; i da će shodno tome, u slučaju takvog oružanog napada, svaka od njih, u ostvarivanju prava na pojedinačnu ili kolektivnu samoodbranu priznatog članom 51 Povelje Ujedinjenih nacija, pomoći Strani ili Stranama koje su napadnute, preuzimajući odmah, pojedinačno i zajedno sa drugim Stranama, mjere koje se smatraju potrebnim, uključujući upotrebu oružane sile, radi ponovnog uspostavljanja i održavanja bezbjednosti sjevernoatlantskog područja.

Svaki takav oružani napad i sve mjere preuzete kao rezultat tog napada odmah će biti prijavljeni Savjetu bezbjednosti. Takve mjere će prestati kada Savjet bezbjednosti preuzme mjere potrebne za ponovno uspostavljanje i održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti.

Član 6

U smislu člana 5 smatra se da oružani napad na jednu ili više Strana obuhvata oružani napad na teritoriju bilo koje od Strana u Evropi ili Sjevernoj Americi, na francuske departmane u Alžiru, okupacione snage bilo koje Strane u Evropi, na ostrva pod jurisdikcijom bilo koje Strane u sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice ili na plovila i vazduhoplove bilo koje od Strana u ovoj oblasti.

Član 7

Ovaj Ugovor ne utiče, i ne treba da se tumači tako da na bilo koji način utiče na prava i obaveze Strana koje su članice Ujedinjenih nacija, utvrđene Poveljom ili na primarnu odgovornost

primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security.

Article 8

Each Party declares that none of the international engagements now in force between it and any other of the Parties or any third State is in conflict with the provisions of this Treaty, and undertakes not to enter into any international engagement in conflict with this Treaty.

Article 9

The Parties hereby establish a council, on which each of them shall be represented, to consider matters concerning the implementation of this Treaty. The council shall be so organised as to be able to meet promptly at any time. The council shall set up such subsidiary bodies as may be necessary; in particular it shall establish immediately a defence committee which shall recommend measures for the implementation of Articles 3 and 5.

Article 10

The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty. Any state so invited may become a party to the Treaty by depositing its instrument of accession with the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will inform each of the Parties of the deposit of each such instrument of accession.

Savjeta bezbjednosti za održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti.

Član 8

Svaka Strana izjavljuje da nijedan od međunarodnih ugovora koji su sada na snazi između nje i bilo koje druge Strane ili neke treće države nije u suprotnosti sa odredbama ovog Ugovora, i obavezuje se da neće zaključivati bilo koji međunarodni ugovor koji je u suprotnosti sa ovim Ugovorom.

Član 9

Strane ovim osnivaju savjet, u kojem će svaka od njih biti zastupljena, radi razmatranja pitanja u vezi sprovođenja ovog Ugovora. Savjet će biti organizovan tako da može da se brzo sastane u bilo koje vrijeme. Savjet će obrazovati pomoćna tijela koja bi mogla da budu potrebna; naročito, odmah će uspostaviti odbor za odbranu koji preporučuje mjere za sprovođenje čl. 3 i 5 ovog Ugovora.

Član 10

Strane mogu, jednoglasnom odlukom, da pozovu bilo koju drugu evropsku državu, koja je u mogućnosti da slijedi načela ovog Ugovora i da doprinese bezbjednosti sjevernoatlantskog područja, da pristupi ovom Ugovoru. Svaka tako pozvana država može postati strana Ugovora deponovanjem instrumenta o pristupanju kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Vlada Sjedinjenih Američkih Država obavještava svaku od Strana o deponovanju svakog takvog instrumenta o pristupanju.

Article 11

This Treaty shall be ratified and its provisions carried out by the Parties in accordance with their respective constitutional processes. The instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America, which will notify all the other signatories of each deposit. The Treaty shall enter into force between the states which have ratified it as soon as the ratifications of the majority of the signatories, including the ratifications of Belgium, Canada, France, Luxembourg, the Netherlands, the United Kingdom and the United States, have been deposited and shall come into effect with respect to other states on the date of the deposit of their ratifications.

Article 12

After the Treaty has been in force for ten years, or at any time thereafter, the Parties shall, if any of them so requests, consult together for the purpose of reviewing the Treaty, having regard for the factors then affecting peace and security in the North Atlantic area, including the development of universal as well as regional arrangements under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security.

Article 13

After the Treaty has been in force for twenty years, any Party may cease to be a party one year after its notice of denunciation has been given to the Government of the United States of America, which will inform the Governments of the other Parties of the deposit of each notice of denunciation.

Član 11

Strane potvrđuju ovaj Ugovor i sprovode njegove odredbe u skladu sa svojim ustavnim postupcima. Instrumenti o potvrđivanju deponovaće se što je prije moguće kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, koja će o deponovanju svakog instrumenta o potvrđivanju obavijestiti sve ostale potpisnice. Ugovor stupa na snagu između država koje su ga potvrdile čim većina potpisnica, uključujući Belgiju, Kanadu, Francusku, Luksemburg, Holandiju, Ujedinjeno Kraljevstvo i Sjedinjene Američke Države, deponuje instrumente o potvrđivanju, a u odnosu na druge države stupa na snagu na dan deponovanja njihovih instrumenata o potvrđivanju.

Član 12

Nakon što Ugovor bude na snazi deset godina, ili bilo kad po isteku tog perioda, Strane će se, ako bilo koja od njih to zatraži, međusobno savjetovati u cilju ponovnog razmatranja Ugovora, uzimajući u obzir činioce koji utiču na mir i bezbjednost u sjevernoatlantskom području, uključujući pripremu opštih kao i regionalnih sporazuma prema Povelji Ujedinjenih nacija radi održavanja međunarodnog mira i bezbjednosti.

Član 13

Nakon što Ugovor bude na snazi dvadeset godina, svaka strana može prestati da bude Strana godinu dana nakon predaje svog obavještenja o otkazu Vladi Sjedinjenih Američkih Država, koja će obavijestiti vlade drugih Strana o deponovanju svakog obavještenja o otkazu.

Article 14

Član 14

This Treaty, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof will be transmitted by that Government to the Governments of the other signatories.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Treaty.

Done at Washington, the fourth day of April, 1949.

Ovaj Ugovor, čiji su engleski i francuski tekstovi jednako vjerodostojni, deponuje se u arhiv Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Ta vlada dostavlja propisno ovjerene kopije vladama ostalih potpisnika.

Radi potvrde gore navedenog, dolje potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Ugovor.

Saćinjeno u Vašingtonu, dana 4. aprila 1949. godine.

FOR THE KINGDOM OF BELGIUM:

Paul-Henri Spaak, m.p.

Baron Robert Silvercruys, m.p.

FOR CANADA:

Lester B. Pearson, m.p.

H.H. Wrong, m.p.

FOR THE KINGDOM OF DENMARK:

Gustav Rasmussen, m.p.

Henrik Kauffmann, m.p.

FOR FRANCE:

Robert Schuman, m.p.

Henri Bonnet, m.p.

FOR ICELAND:

Bjarni Benediktsson, m.p.

Thor Thors, m.p.

ZA KRALJEVINU BELGIJU:

Paul-Henri Spaak, s.r.

Baron Robert Silvercruys, s.r.

ZA KANADU:

Lester B. Pearson, s.r.

H.H. Wrong, s.r.

ZA KRALJEVINU DANSKU

Gustav Rasmussen, s.r.

Henrik Kauffmann, s.r.

ZA FRANCUSKU:

Robert Schuman, s.r.

Henri Bonnet, s.r.

ZA ISLAND:

Bjarni Benediktsson, s.r.

Thor Thors, s.r.

FOR ITALY:

Carlo Sforza, m.p.

Alberto Tarchiani, m.p.

FOR THE GRAND DUCHY OF
LUXEMBOURG:

Joseph Bech, m.p.

Hugues Le Gallais, m.p.

FOR THE KINGDOM OF THE
NETHERLANDS:

Dirk Stikker, m.p.

Eelco van Kleffens, m.p.

FOR THE KINGDOM OF NORWAY :

Halvard M. Lange, m.p.

Wilhelm von Munthe af Morgenstierne,
m.p.

FOR PORTUGAL :

José Caeiro da Mata, m.p.

Pedro Teotónio Pereira, m.p.

FOR THE UNITED KINGDOM OF GREAT
BRITAIN AND NORTHERN IRELAND:

Ernest Bevin, m.p.

Oliver Franks, Baron Franks, m.p.

FOR THE UNITED STATES OF AMERICA:

Dean Acheson, m.p.

ZA ITALIJU:

Carlo Sforza, s.r.

Alberto Tarchiani, s.r.

ZA VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG:

Joseph Bech, s.r.

Hugues Le Gallais, s.r.

ZA KRALJEVINU HOLANDIJU:

Dirk Stikker, s.r.

Eelco van Kleffens, s.r.

ZA KRALJEVINU NORVEŠKU:

Halvard M. Lange, s.r.

Wilhelm von Munthe af Morgenstierne,
s.r.

ZA PORTUGAL:

José Caeiro da Mata, s.r.

Pedro Teotónio Pereira, s.r.

ZA UJEDINJENO KRALJEVSTVO VELIKE
BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE:

Ernest Bevin, s.r.

Oliver Franks, Baron Franks, s.r.

ZA VLADU SJEDINJENIH AMERIČKIH
DRŽAVA:

Dean Acheson, s.r.

**PROTOCOL TO THE NORTH
ATLANTIC TREATY ON THE
ACCESSION OF GREECE AND TURKEY**

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on 4th April, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey to that Treaty,

Agree as follows: -

ARTICLE I

Upon the entry into force of this Protocol, the Government of the United States of America shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Kingdom of Greece and the Government of the Republic of Turkey an invitation to accede to the North Atlantic Treaty, as it may be modified by Article II of the present Protocol. Thereafter the Kingdom of Greece and the Republic of Turkey shall each become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America in accordance with Article 10 of the Treaty.

ARTICLE II

If the Republic of Turkey becomes a Party to the North Atlantic Treaty, Article 6 of the Treaty shall, as from the date of the deposit by the Government of the Republic of Turkey of its instrument of accession with the Government of the United States of America, be modified to read as follows:-

**PROTOKOL UZ SJEVEROATLANTSKI
UGOVOR O PRISTUPANJU
GRČKE I TURSKE**

Strane Sjevernoatlantskog ugovora, potписаног у Вашингтону 4. априла 1949. године,

Uz zadovoljstvo što će bezbjednost Sjevernoatlantskog područja biti unaprijeđena pristupanjem Kraljevine Grčke i Republike Turske ovom Ugovoru,

Saglasne su o sljedećem: -

ČLAN I

Nakon stupanja na snagu ovog Protokola, Vlada Sjedinjenih Američkih Država će, u ime svih Strana, da uputi Vladi Kraljevine Grčke i Vlade Republike Turske poziv da pristupe Sjevernoatlantskom ugovoru, koji može biti izmijenjen članom II ovog Protokola. Nakon toga Kraljevina Grčka i Republika Turska će pojedinačno postati Strane na datum kad deponuju svoje instrumente o pristupanju kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država u skladu sa članom 10 Ugovora.

ČLAN II

Ukoliko Republika Turska postane Strana Sjevernoatlantskog ugovora, član 6 Ugovora, od dana deponovanja instrumenta o pristupanju od strane Vlade Republike Turske kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, mijenja se i glasi:- .

"For the purpose of Article 5, an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack –

- i) on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian Departments of France, on the territory of Turkey or on the islands under the jurisdiction of any of the Parties in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer;
- ii) on the forces, vessels or aircraft of any of the Parties, when in or over these territories or any other area in Europe in which occupation forces of any of the Parties were stationed on the date when the Treaty entered into force or the Mediterranean Sea or the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer."

ARTICLE III

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date of the receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol.

ARTICLE IV

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

"U svrhu člana 5, oružani napad na jednu ili više od Strana se smatra da uključuje oružani napad-

- i) na teritoriju bilo koje od Strana u Evropi ili Sjevernoj Americi, na alžirske departmane Francuske, na teritoriju Turske ili na ostrva pod jurisdikcijom bilo koje od Strana u Sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice;
- ii) na snage, plovila ili vazduhoplove bilo koje od Strana, kada na ili preko ovih teritorija ili drugih oblasti u Evropi u kojoj su okupacione snage bilo koje od Strana bile stacionirane na datum kad je Ugovor stupio na snagu ili na Sredozemnom moru ili Sjevernoatlantskom području sjeverno od Rakove obratnice."

ČLAN III

Ovaj Protokol stupa na snagu kada svaka od Strana Sjevernoatlantskog ugovora obavijesti Vladu Sjedinjenih Američkih Država o njegovom prihvatanju. Vlada Sjedinjenih Američkih Država će obavijestiti sve Strane Sjevernoatlantskog ugovora o datumu prijema svakog takvog obavještenja i o datumu stupanja na snagu ovog Protokola.

ČLAN IV

Ovaj Protokol, čiji su tekstovi na engleskom i francuskom jeziku jednako vjerodostojni, će biti deponovan u arhivu Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Ovjere kopije istog će Vlada Sjedinjenih Američkih Država dostaviti vladama svih Strana Sjevernoatlantskog sporazuma.

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Opened for signature at London the 17th day of October, 1951.

For the Kingdom of Belgium:

A. De STAERCKE, m.p.

17th October, 1951.

For Canada:

L. D. WILGRESS, m.p.

17th October, 1951.

For the Kingdom of Denmark:

STEENSEN-LETH, m.p.

22nd October, 1951.

For France:

HERVÉ ALPHAND, m.p.

22nd October, 1951.

For Iceland:

GUNNLAUGER PÉTURSSON, m.p.

17th October, 1951.

For Italy:

A. ROSSI-LONGHI, m.p.

22nd October, 1951.

For the Grand Duchy of Luxembourg:

A. CLASEN, m.p.

22nd October, 1951.

Radi potvrde gore navedenog, dolje potpisani opunomoćnici potpisali su ovaj Protokol.

Otvoren za potpisivanje u Londonu, 17. oktobra 1951. godine.

Za Kraljevinu Belgiju:

A. De STAERCKE, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Kanadu:

L. D. WILGRESS, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Kraljevinu Dansku:

STEENSEN-LETH, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Francusku:

HERVÉ ALPHAND, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Island:

GUNNLAUGER PÉTURSSON, s.r.

17. oktobar 1951. godine

Za Italiju:

A. ROSSI-LONGHI, s.r.

22. oktobar 1951. godine

Za Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

A. CLASEN, s.r.

22. oktobar 1951. godine

For the Kingdom of the Netherlands:	Za Kraljevinu Holandiju:
A. W. L. TJARDA VAN STARKENBORGH-STACHOUWER, m.p.	A. W. L. TJARDA VAN STARKENBORGH-STACHOUWER, s.r.
17 th October, 1951.	17. oktobar 1951. godine
For the Kingdom of Norway :	Za Kraljevinu Norvešku:
DAG BRYN, m.p.	DAG BRYN, s.r.
17 th October, 1951.	17. oktobar 1951. godine
For Portugal :	Za Portugal:
R. ENNES ULRICH, m.p.	R. ENNES ULRICK, s.r.
17 th October, 1951.	17. oktobar 1951. godine
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:	Za Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske:
F. R. HOYER MILLAR, m.p.	F. R. NOYER MILLAR, s.r.
17 th October, 1951.	17. oktobar 1951. godine
For the United States of America:	Za Vladu Sjedinjenih Američkih Država:
CHARLES M. SPOFFORD, m.p.	CHARLES M. SPOFFORD, s.r.
17 th October, 1951.	17. oktobar 1951. godine

Član 3

Za sprovođenje ovog zakona nadležni su organi državne uprave za vanjske poslove i poslove odbrane.

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori".

OBRAZLOŽENJE
**za donošenje Zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora sa
Protokolom uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske**

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora sa Protokolom uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5, a u vezi sa članom 82 tačka 17 Ustava Crne Gore kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru i da Skupština Crne Gore potvrđuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja međunarodnih odnosa i cilj donošenja zakona

Evroatlantska integracija i članstvo u NATO-u je od obnavljanja nezavisnosti Crne Gore jedan od njenih strateških spoljnopoličkih prioriteta. Poučena iskustvom gubitka nezavisnosti nakon Prvog svjetskog rata, Crna Gora mora u postojećim geopolitičkim okolnostima da racionalno sagleda sve mogućnosti i doneše odluku koja će na najcjelishodniji i ekonomski najopravdaniji način da zaštitи njene nacionalne i bezbjednosne interese. Ovo je posebno važno imajući u vidu regionalni, ali i širi politički, ekonomski i bezbjednosni kontekst.

Zvanični odnosi Crne Gore i NATO-a počeli su 29. novembra 2006. godine pozivom Crne Gore u članstvo Partnerstva za mir (PzM). Nakon što je ostvaren vidljiv napredak kroz Individualni partnerski akcioni plan (IPAP), Crna Gora je na sastanku ministara vanjskih poslova zemalja članica Alijanse, u decembru 2009. godine, dobila poziv za Akcioni plan za članstvo (MAP), mehanizam koji se dodjeljuje državama partnerima koje imaju aspiracije da postanu punopravne članice NATO-a. MAP je predstavljaо jasno priznanje za ostvareni napredak koji je odredio okvir za dalje reforme u Crnoj Gori na putu evroatlantske integracije. Ulazeći u novu fazu odnosa sa NATO-m, Crna Gora je pristupila izradi Godišnjih nacionalnih akcionih planova (ANP), koji predstavljaju mehanizam praćenja napretka države u sprovođenju reformi i prošla kroz pet ciklusa MAP-a.

NATO je prepoznavao napredak Crne Gore u kontinuitetu što je potvrđeno i deklaracijom sa Samita u Lisabonu, 2010. godine i deklaracijom sa Samita u Čikagu, 2012. godine. U junu 2014. godine, Crna Gora se doslovno našla pred vratima NATO-a kada su ministri vanjskih poslova Alijanse odlučili da pokrenu intenzivirane i fokusirane razgovore sa Crnom Gorom s obavezom da do kraja 2015. godine razmatre da li su zadovoljeni uslovi za upućivanje poziva za članstvo. Ova odluka je potvrđena i na Samitu u Velsu, septembra 2014. godine, čime je Alijansa napravila presedan u sprovođenju politike otvorenih vrata i po prvi put jednoj državi dodijelila poseban status odlukom da se o članstvu Crne Gore odlučuje između dva samita.

Period razgovora sa Alijansom je iskorišćen za jačanje dinamike reformi u sektoru odbrane i bezbjednosti, vladavini prava i jačanju podrške javnog mnjenja. To je rezultiralo pozitivnim ishodom Ministarskog sastanka NATO-a, 2. decembra 2015.

godine, kada je Crnoj Gori upućen poziv za članstvo u NATO. Nakon formalnog poziva za otpočinjanje pristupnih pregovora Crne Gore sa NATO-om, sredinom februara 2016. godine, u Briselu su uspješno okončani pristupni pregovori, čime su se stekli uslovi za pripremanje Protokola o pristupanju Crne Gore NATO-u koji je potpisana na Ministarskom sastanku 19. maja 2016. godine, od strane ministara, iako je bila uobičajena praksa da ovakve protokole potpisuju ambasadori. Činom potpisivanja Protokola stekli su se uslovi da Crna Gora kao pozvana država učestvuje na svim sastancima NATO-a, a po prvi put u tom svojstvu i na samitu NATO-a u Varšavi. Uporedo sa procesom potvrđivanja Pristupnog protokola u nacionalnim parlamentima država članica NATO-a, Crna Gora će i u narednom periodu biti u potpunosti posvećena reformskim aktivnostima u ključnim oblastima, sa posebnim akcentom na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i podršku javnog mnjenja.

Nakon potvrđivanja Protokola o pristupanju Crne Gore NATO-u od strane svih država članica Alijanse, Crnoj Gori će biti upućen i formalni poziv da pristupi ovoj Organizaciji, deponovanjem svog instrumenta potvrđivanja Sjevernoatlantskog ugovora kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, koja je depozitar ovog Ugovora.

Cilj donošenja Zakona je obezbeđivanje uslova za stupanje Crne Gore u NATO članstvo. Nakon donošenja i stupanja na snagu ovog zakona, Crna Gora će dostaviti svoj instrument potvrđivanja Sjevernoatlantskog ugovora Vladi Sjedinjenih Američkih Država, koja je depozitar Ugovora. Datum prijema pomenutog instrumenta o potvrđivanju biće datum stupanja Crne Gore u NATO članstvo.

Izvorni tekst Sjevernoatlantskog ugovora izmijenjen je samo jednom od osnivanja Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, zaključivanjem Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske, u Londonu, 17. oktobra 1951. godine (stupio na snagu snagu 15. februara 1952. godine). Stupanjem na snagu ovog protokola član 6 izvornog teksta Sjevernoatlantskog ugovora je izmijenjen na način kako je utvrđeno Protokolom.

Osim Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske, kao i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Crne Gore, potpisana 19. maja 2016. godine, u proteklih šezdeset pet godina, a radi pristupanja novih država, zaključeno je još 14 protokola uz Sjevernoatlantski ugovor, čijim su stupanjem na snagu stvorene pretpostavke da države na koje se ti protokoli odnose pristupe Sjevernoatlantskom ugovoru, kao i da se time proširi teritorijalni domet člana 5 Sjevernoatlantskog ugovora i na odnosne države. Protokoli su potpisivani redoslijedom kako slijedi:

- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Savezne Republike Njemačke, sačinjen 23. oktobra 1954. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Španije, sačinjen 10. decembra 1981. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Češke Republike, sačinjen 16. decembra 1997. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Mađarske, sačinjen 16. decembra 1997. godine;

- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Poljske, sačinjen 16. decembra 1997. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Bugarske, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Estonije, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Letonije, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Litvanije, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Rumunije, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Slovačke, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Slovenije, sačinjen 26. marta 2003. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Albanije, sačinjen 9. jula 2008. godine;
- Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Hrvatske, sačinjen 9. jula 2008. godine.

Sjevernoatlantski savjet je 16. januara 1963. godine zaključio da, ukoliko su u pitanju bivši alžirski departmani Francuske, relevantne odredbe Sjevernoatlantskog ugovora su postale neprimjenljive od 3. jula 1962. godine.

III Osnovna pitanja koja se uređuju ovim ugovorom i protokolom

Sjevernoatlantski ugovor ili Vašingtonski ugovor je osnivački akt NATO-a, sačinjen u Vašingtonu, 4. aprila 1949. godine (stupio na snagu 24. avgusta 1949. godine), koji definiše svrhu i opšte ciljeve postojanja i djelovanja Alijanse i detalje o načinu njihovog sprovodenja Ugovora. Ugovor potvrđuje da ne utiče i da ne treba da se tumači tako da na bilo koji način utiče na prava i obaveze utvrđene Poveljom Ujedinjenih nacija ili na primarnu odgovornost Savjeta bezbjednosti za održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti.

Ovim ugovorom se strane obavezuju da rješavaju svaki međunarodni spor, u koji bi mogle da budu uključene, mirnim sredstvima i da se u svojim međunarodnim odnosima uzdržavaju od prijetnje silom ili upotrebe sile na bilo koji način nespojiv sa ciljevima Ujedinjenih nacija.

Strane su se saglasile da će se smatrati da oružani napad na jednu ili više njih u Evropi ili u Sjevernoj Americi predstavlja napad na sve njih, te da će shodno tome, u slučaju takvog oružanog napada, svaka od njih, pojedinačno i zajedno, preuzeti potrebne mjere, uključujući upotrebu oružane sile, radi ponovnog uspostavljanja i održavanja bezbjednosti.

Strane se obavezuju da održavaju i razvijaju svoje pojedinačne i kolektivne sposobnosti da se odupru oružanom napadu. Predviđa se i obaveza uzajamnog savjetovanja strana, kad prema mišljenju bilo koje od njih postoji ugrožavanje teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti ili bezbjednosti bilo koje od strana.

Ugovorom se strane obavezuju da doprinose daljem razvoju mirnih i prijateljskih međunarodnih odnosa promovišući uslove stabilnosti i dobrobiti, kao i da će težiti otklanjanju sukoba u svojim međunarodnim ekonomskim politikama i podsticati uzajamnu ekonomsku saradnju.

Takođe, strane se obavezuju da nijedan od postojećih ili budućih međunarodnih ugovora koji su na snazi između njih ili neke treće države ne bude u suprotnosti sa odredbama Sjevernoatlantskog ugovora.

Ovaj ugovor predviđa da strane osnuju savjet, kao tijelo u kojem će svaka od njih biti zastupljena, radi razmatranja pitanja u vezi njegovog sproveđenja.

Isti predviđa mogućnost pristupanja novih članica, na osnovu jednoglasnog poziva država članica.

Pitanja stupanja na snagu, izmjena i dopuna, istupanja država članica, kao i određivanje Vlade Sjedinjenih Američkih Država za depozitara, su predmet regulisanja završnih članova Sjevernoatlantskog ugovora.

IV Procjena finansijskih sredstava potrebnih za sproveđenje zakona

Imajući u vidu da je članstvo u NATO-u jedan od glavnih strateških ciljeva Crne Gore, kao i da se donošenjem Zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora stiču uslovi za punopravno članstvo Crne Gore u NATO-u, za izvršavanje ovog Ugovora potrebno je obezbjeđivati finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore na godišnjem nivou u iznosu od 0,027% NATO budžeta.

V Potreba usaglašavanja unutrašnjih propisa sa međunarodnim ugovorom

Ne postoji potreba usaglašavanja unutrašnjih propisa Crne Gore sa Sjevernoatlantskim ugovorom.

VI Razlozi za donošenje zakona po skraćenom postupku

Imajući u vidu činjenicu da je prijem Crne Gore u NATO predviđen neposredno nakon potvrđivanja/ratifikacije Pristupnog protokola od strane svih država članica NATO-a, odnosno da je pristupanje Sjevernoatlantskom ugovoru uslov za prijem Crne Gore u članstvo, neophodno je da Zakon o potvrđivanju ovog ugovora bude usvojen po skraćenom postupku.